

GRADSKA KNJIŽNICA KRAPINA

Matična služba za narodne i školske knjižnice

Šetalište Hrvatskog narodnog preporoda 13

49 000 KRAPINA

Kontakt broj: 099/342-75-99

Email: sasa.kugler@gkkr.hr

KLASA: 611-01/26-01/27

UR.BR: 2140-1-6/2-26-02

Krapina, 19.05.2026.

ANALIZA STANJA ŠKOLSKIH KNJIŽNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE U 2025. GODINI

Uvodne napomene

Analiza stanja u školskim knjižnicama napravljena je na temelju podataka koje su školski knjižničari ili druge odgovorne osobe unijele u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica za 2025. godinu.

Prema Standardu za školske knjižnice (NN 61/2023) čl. 3. Školska knjižnica, kao informacijsko, medijsko, komunikacijsko i kulturno središte škole, ima zadaću da organiziranim zbirkama knjižnične građe u analognim i digitalnim oblicima te uslugama i radom knjižničarskih djelatnika osigura ispunjavanje odgojno-obrazovnih, informacijskih, stručnih i kulturnih potreba svojih korisnika. Samim time, Program školske knjižnice sastavni je dio školskog kurikulumu i godišnjeg plana i programa škole, a školske knjižnice sastavnice su knjižničnog sustava Republike Hrvatske.

Gradska knjižnica Krapina je matična knjižnica u Krapinsko-zagorskoj županiji i u njezinoj domeni je prikupljanje i obrađivanje statističkih podataka o poslovanju knjižnica, a sve na temelju odredbi Zakona o knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2029, 98/2019) te ih dostavljati Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Mreža knjižnica u Krapinsko-zagorskoj županiji

Na području Krapinsko-zagorske županije djeluju 41 školske knjižnice. Od tog broja imamo 32 knjižnice osnovnih škola i 9 knjižnica srednjih škola.

Prema broju razrednih odjeljenja, sukladno uputama koje donosi Standard za školske knjižnice (NN 61/2023) čl. 4 imamo pet tipova školskih knjižnica:

T 1: do 8 razrednih odjela

T 2: od 9 do 12 razrednih odjela

T 3: od 13 do 16 razrednih odjela

T 4: od 17 do 20 razrednih odjela

T 5: više od 20 razrednih odjela

Od 41 školske knjižnice u 2025. godini najviše imamo školskih knjižnica tipa 5 (17 školskih knjižnica), dok je prema ostalim tipovima sljedeći broj knjižnica:

Tip 1: 4 školske knjižnice

Tip 2: 5 školskih knjižnica

Tip 3: 10 školskih knjižnica

Tip 4: 5 školskih knjižnica .

U školskoj godini 2024/2025. u Krapinsko-zagorskoj županiji nastavu je pohađalo ukupno 13.153 učenika u 784 razrednih odjeljenja . Prosječno je to 16,7 učenika po razrednom odjelu. Broj učenika je u usporedbi sa školskom godinom 2023/2024 u laganom padu (broj učenika prošle godine je bio 13.394). No, ohrabruje rast razrednih odjeljenja sa 774 na 784.

U školama je zaposleno ukupno 1.887 učitelja/nastavnika i stručnih suradnika, a ukupan broj osoba u populaciji koju treba uslužiti jest 15.080.

Aktivnih je korisnika u izvještajnom razdoblju bilo 13.698.

Ukupno je evidentirano 80.225 posudbi što znači da je svaki aktivni posuđivač posudio prosječno oko 7 jedinica knjižnične građe. Padu posudbe s obzirom na prošlu godinu su i dugotrajna bolovanja

zaposlenika, preuređivanja škola, česta promjena stručnih suradnika školskih suradnika školskih knjižničara.

Količina posjećenosti školskih knjižnica iznosi 195527, a od tog broja fizičkih posjeta je bilo što znači da još uvijek je značajnije manji broj virtualnih posjeta jer mnoge knjižnice nemaju ili nije u potpunosti uređena i osuvremenjena web stranica školske knjižnice.

Broj knjižničnih događaja je 489 sa 19563 posjetitelja dok je broj edukacijskih radionica 898 sa 10553 posjetitelja što je i malo veći postotak s obzirom na prošlogodišnju statistiku.

Osnovne škole

U Krapinsko-zagorskoj županiji imamo 32 osnovne škole i 48 područnih škola:

OŠ Bedekovčina, Bedekovčina (PŠ Poznanovec)

OŠ Belec, Belec

OŠ Budinščina, Budinščina (PO Hrašćina)

OŠ Brestove Orehovički, Brestovec Orehovički (PŠ Orehovica)

OŠ Đure Prejca Desinić, Desinić (PŠ Velika Horvatska, PŠ Vinagora)

OŠ Donja Stubica, Donja Stubica

OŠ Đurmanec, Đurmanec (PŠ Prutkovec, PŠ Macelj, PŠ Hromec)

OŠ Gornje Jesenje, Gornje Jesenje

OŠ Matije Gupca, Gornja Stubica (PŠ Dubovec, PŠ Dobri Zdenci, PŠ Hum Stubički, PŠ Sveti Matej)

OŠ Viktora Kovačića, Hum na Sutli (PŠ Druškovec, PŠ Piršlin, PŠ Lupinjak, PŠ Taborsko, PŠ Brezno)

OŠ Antuna Mihanovića, Klanjec (PŠ Lučelnica)

OŠ Konjščina, Konjščina

OŠ Pavla Štoosa, Kraljevec na Sutli (PŠ Radakovo)

OŠ Augusta Cesarca, Krapina (PŠ Škarićevo, PŠ Podgora)

OŠ Ljudevita Gaja, Krapina (PŠ Šemnica Donja, PŠ Lepajci)

OŠ Krapinske Toplice, Krapinske Toplice (PŠ Gregurovec, PŠ Mala Erpenja)

OŠ Josipa Broza, Kumrovec

OŠ Franje Horvata Kiša, Lobor (PŠ Petrova Gora)

OŠ Mače (PŠ Peršaves)

OŠ Marija Bistrica, Marija Bistrica

OŠ Ljudevit Gaj, Mihovljan (PŠ Novi Golubovec, PŠ Gregurovec)

OŠ Oroslavje, Oroslavje

OŠ Antuna Mihanovića, Petrovsko (PS Slatina)

OŠ Janka Leskovara, Pregrada (PŠ Benkovo, PŠ Kostel, PŠ Gorjakovo, PŠ Stipernica, PŠ Sopot)

OŠ Side Košutić, Radoboj (PŠ Gornja Šemnica, PŠ Jazvine)

OŠ Stubičke Toplice, Stubičke Toplice

OŠ Sveti Križ Začretje, Sveti Križ Začretje (PŠ Mirkovec, PŠ Kozjak, PŠ Sekirišće)

OŠ Lijepa naša, Tuhelj

OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće (PŠ Dubrovčan, PŠ Strmec)

OŠ Ksavera Šandora Gjalskog, Zabok (PŠ Martinišće, PŠ Špičkovina)

OŠ Ante Kovačića, Zlatar (PŠ Donja Batina, PŠ Martinščina)

OŠ Zlatar Bistrica, Zlatar Bistrica

Od 32 matične osnovne škole sve imaju knjižnicu.

Osnivači dijela osnovnih škola su općina (1), grad (2) te županija (29).

Na području Krapinsko-zagorske županije broj područnih škola je ostao isti kao i ukupan broj školskih knjižnica. Od sveukupno 48 područnih škola samo jedna ima knjižnicu (u Novom Golubovcu) tj. ima zaposlenika, fond i prostor.

Srednje škole

U Krapinsko-zagorskoj županiji imamo 9 srednjih škola:

SŠ Bedekovčina, Bedekovčina

SŠ Konjščina, Konjščina

Srednja škola Krapina, Krapina

SŠ Oroslavje, Oroslavje

SŠ Pregrada, Pregrada

Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok

Srednja škola Zabok

Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću, Zabok

Srednja škola Zlatar, Zlatar

Učenički domovi (Srednje škole Bedekovčina i Srednje škole Pregrade) i Glazbena škola Pregrada nemaju svoje knjižnice.

Pristup i oprema

Jedan od višegodišnjih problema školskih knjižnica odnosi se na prostor. U čak 4 knjižnice osnovnih škola (u Belcu, Loboru, Pregradi i Tuhlju) knjižnice se prostiru na 25m², dok knjižnica Osnovne škole u Stubičkim Toplicama ima na raspolaganju samo 20 m². Pohvalno je da se očekuju proširenja mnogih škola u županiji pa tako i ovdje navedenih.

Ukupan prostor za svih knjižnica iznosi 2748 m² a od toga broja za korisnike je predviđen prostor od 2308m² .

U osnovnim školama 25 knjižnica ima površinu manju od 80 m², odnosno 78 % osnovnoškolskih knjižnica ne zadovoljava minimum propisan Standardom za školske knjižnice.

U srednjim školama samo dvije od devet knjižnica ima površinu koja je propisana Standardom, znači 80% srednjoškolskih knjižnica ne zadovoljava minimum propisan Standardom.

Mnoge škole nemaju knjižnični kabinet.

Broj sjedećih mjesta za korisnike je 784. Najveći broj sjedećih mjesta za korisnike imaju knjižnice osnovnih škola u Donjoj Stubici (57) a najmanje u Belcu (3).

Knjižnice su opremljene osnovnom računalnom opremom za knjižničare, sveukupan broj knjižnične opreme iznosi 234 komada.

Što se tiče računala čak 17 školskih knjižnica nema računalo za korisnike.

Sve školske knjižnice se za knjižnično poslovanje koriste knjižničnim programom Metel.

Fond knjižnice

Ukupan broj knjižnične građe u školskim knjižnicama je 219.647 jedinica knjižnične građe, od čega su 95% knjige, a na časopise, AV građu, e građu, igračke i didaktičke igre, novine i ostalu građu otpada preostalih 5%. Iako brojnost fonda, gledano izvan konteksta, pokazuje pad broja svezaka u odnosu na 2024. godinu razlog su zapravo revizije i otpisi koje je provelo 12 školskih knjižnica.

Značajan broj ostalih knjižničnih jedinica imaju školske knjižnice iz Marije Bistrice i Đurmanca koje imaju i notne zapise. Što se tiče AV građe ukupan broj iznosi 2956 primjeraka i konstantno je u padu. Naime, sadržaj je sve dostupniji na internetu, a u školama je sve manje, ili uopće nema, uređaja na kojima bi se AVE građa reproducirala.

Periodiku se uglavnom nabavlja neredovito i nije inventarizirana.

Ukupan „Broj neinventariziranih naslova periodike koji se daju na korištenje u čitaonicu“ je 791, a „Broj neinventariziranih primjeraka periodike koji se daju na korištenje u čitaonicu je 8.224.

Nabava

Knjižnice osnovnih škola Krapinsko-zagorske županije su tijekom 2025. godine nabavile 4.923 svezaka od čega 3.951 svezaka kupnjom, zamjenom 15 i 957 darom.

Knjižnice srednjih škola nabavile su 1048 svezak od čega 382 kupnjom, 1 zamjenom i 665 darom.

Knjižnice osnovnih škola su osim knjiga kupile i 323 časopisa te 20 igračaka te 10 jedinica ostale knjižnične građe.

Prema tome, ukupna nabava knjižnične građe izvršena je u količini od 6.334 jedinice knjižnične građe što iznosi 87% Standarda za narodne knjižnice (NN 61/2023).

Otpis

U 2025 godini otpisano je ukupno 4284 jedinica knjižne građe.

Otpis su izvršile 10 osnovnoškolskih knjižnica i dvije srednjoškolske:

OŠ Augusta Cesarca Krapina, OŠ Josipa Broza Kumrovec, OŠ Franje Horvata Kiša Lobor, OŠ Đurmanec, OŠ Matije Gupca Gornja Stubica, OŠ Sveti Križ Začretje, OŠ Zlatar Bistrica, OŠ Marija Bistrica, OŠ Mihovljan, OŠ Side Košutić Radoboj, Srednja škola Krapina, Srednja škola Konjščina

Proračun i troškovi

Troškovi nabave knjižnične građe su 59.711,87 € što iznosi oko 4,5% prosječno po korisniku (osnovne škole 51.367,81€ a srednje škole 8.344,06€).

Od ukupnog iznosa za nabavu knjižnične građe u 2025. godini osnivači su u 2025. godini školske knjižnice financirali s 11.435,92€ (oko 26%), od Krapinsko-zagorske županije je dobiveno 1.144,83€ (oko 4 %) a iz proračuna Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih 27.129,36€.(oko 42%), a iz vlastitih izvora i ostalih sredstava ostatak iznosa.

Škole su s obzirom na prošlu godinu uložile veća sredstva za edukaciju stručnih suradnika školskih knjižničara: ukupno 6.045,78 € (osnovne škole 5.194,85€, srednje škole 850,93€) što je ohrabrujući trend. (prošle godine je u edukaciju uloženo 5.620,57€ ukupno).

Djelatnici

Tijekom 2025. godine u školskim knjižnicama na području Krapinsko-zagorske županije bilo je zaposleno 44 stručna djelatnika, stručna suradnika školskih knjižničara (diplomiranih knjižničara) jedan više s obzirom na 2024. godinu(odobrenje za zaposlenje za još jednog stručnog suradnika knjižničara u Srednjoj školi Krapina).Iako smo mala županija stručno usavršavanje je sastavni dio naših knjižničara. K tome treba pridodati da imamo jednu kolegicu koja je i doktorica znanosti te knjižničarske mentore iz Osnovne škole Začretje Kristinu Varžić, iz OŠ Petrovsko i OŠ Side Košutić Radoboj kolegicu Jasenku Marmilić, te kolegicu iz OŠ Đurmanec Vlatku Antolić. Knjižničarski savjetnici su kolega Davor Žažar iz OŠ Brestovec Orehovički , Gordana Gregurević iz OŠ Augusta Cesarca Krapina te voditeljica Županijskog vijeća stručnih suradnika školskih knjižničara, knjižničarka OŠ Zlatar-Bistrica Snježana Kovačević.

Knjižničari izvrsni savjetnici su Ines Krušelj Vidas iz OŠ Matije Gupca Gornja Stubica i Danica Leštek iz OŠ Donja Stubica, Jasna Milički iz OŠ Marija Bistrica i Suzana Pračaj iz OŠ Ljudevit Gaj Krapina.

Zaključno

Školske knjižnice u Krapinsko-zagorskoj županiji djeluju u sastavu osnovnih i srednjih škola. Najvećem broju osnivač je županija, dvjema osnovnim školama u Krapini osnivač je grad Krapina i jednoj osnovnoj školi (u Stubičkim Toplicama) osnivač je Općina Stubičke Toplice.

Sve škole imaju školsku knjižnicu. Učenički domovi u Pregradi i Bedekovčini, kao i Glazbena škola u Pregradi nemaju knjižnicu.

Nabava knjižne građe je u 2025. godini 19% veća nego godinu dana prije. Na žalost još se ne nabavljaju e-knjige.

Povećan je udio osnivača u financiranju nabavi i obnovi fonda. Također u planu su dogradnje i obnove postojećih škola: u Belcu, u Oroslavju, u Humu na Sutli, u Bedekovčini i Krapini te će to biti dobre polazne osnove za osuvremenjivanje i proširenje školskih knjižnica ili njihovo premještanje na prikladnije mjesto u školi.

Prosječna nabava knjižnične građe iznosila je 0,37 svezaka po učeniku što zadovoljava minimalnu nabavu propisanu Standardom.

Udio AVE građe u ukupnom fondu svake je godine u padu jer je sadržaj sve dostupniji na internetu, a u školama je sve manje ili uopće nema uređaja na kojima bi se AVE građa reproducirala.

Škole su s obzirom na prošlu godinu uložile veća sredstva za edukaciju stručnih suradnika školskih knjižničara.

Naši knjižničari sudjeluju u raznim programima na razini Županije i cijele Republike Hrvatske, od Proljetne škole školskih knjižničara, Zelenih knjižnica, Dana bajki, raznim panelima, uređuju školske časopise, pišu za njih i za druga lokalna i državna glasila, organiziraju natjecanja u pismenosti i poticanju čitanja, igrokaze, kvizove, književne susrete, izrađuju konferanse za kulturne i javne djelatnosti, aktivni su u knjižničnim društvima od Hrvatskog knjižničarskog društva do Kajkaviane i Najčitatelj (u spomen prerano preminulom kolegi knjižničaru Denisu Vinceku)

Budući da sam tek devet mjeseci voditeljica Matične službe želim reći da sam sretna što sam u kolegama našla suradnike i i zahvaljujem im što zajedno lijepo surađujemo u svim okvirima.

Saša Kugler, voditeljica

Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice

Dostaviti:

1. Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Hrvatski zavod za knjižničarstvo, Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, n/p dr.sc Kristina Romić, knjižnična savjetnica za školske knjižnice
2. Ministarstvo kulture i medija, Sektor za arhivsku, knjižničnu i medijsku djelatnost, n/p Ana Dadić, viša savjetnica za knjižničnu djelatnost
3. Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu, Magistratska 1, 49 000 Krapina, n/p pročelnice Mirjane Smičić Slovenec
4. Web stranica matične knjižnice, Gradske knjižnice Krapina
5. Arhiva

